makiler

sunay akın

bir an önce görülsün
diye Akdeniz
Toroslar'da ağaçlar
hep çocuk
kalır

ORHON
MURAT
ARIBURNU
ŞİİR ÖDÜLÜ

Çınar Yayınları Şiir
Makiler / Sunay Akın

ISBN 975 - 348 - 100 - 4

4. Basım İstanbul, Ağustos 1997

Kapak Tasarımı: *Cem Günübek*
Baskı: *Pastel Matbaası*

© Çınar Yayınları, 1997
Tüm yayın hakları saklıdır.

Çınar Yayınları;
Rıfat Ilgaz Kültür Merkezi
Küçükparmakkapı Sokak No:23
80060 Beyoğlu/İstanbul
Telefon 0.212. 293 23 98 - 99
Fax : 0.212. 293 28 96

Makiler

Sunay Akın

Belgin'e ve Ali Ozan'a

İçindekiler

Sunuş / Cemal Süreya 6
Maki 9
Davet 10
Dağ Yolu 11
Tutuklu 12
Pencere 14
Reklam 15
Nöbetçi 16
Serçe 17
Serçe ve Kedi 18
Romatizma 20
Hücum Emri 21
Çağdaş 22
Gecekondu 23
Miğfer 24
Şehit 26
Kız Kurusu 27
Kuş Tüyü 28
Bulut 29
Dişi Kuş 30
Kırmızı 32
Elişi 33
Kömür 34
Barış 35
Noktalı Virgül 36
Görülmüştür 38
İşkence 39
Ticaret 40
Sevmek 42
Nicedir 43
Çocuk ve Hüzün 44
Beyaz 46
Fahişe 47
Biraraya 48
Çoban 50
Tornavida 51
Yüreğim 52
Cephede 54
Ayrılık 55
Ozan 56
Kanarya 58
Ihlamur 59
Dudak Payı 60
Heykel 62
Gözyaşı 63

O Miğfer, O Su, O Güvercin...
Cemal Süreya

Hiçbir zaman didaktik olmayan bir düşünce. Ve her zaman düşünce... Lirizme ve dünya sularına batırılmış bir düşünce... Budur gibi geliyor bana Sunay Akın'ın şiiri.
Beş altı yıl önce Yeni Düşün dergisinde benimle yapılmış bir konuşmada aşağı yukarı şöyle demiştim: "Şairler şiir yazarlar; o arada bir şiirleriyle de uçmaya başlarlar. işte o zaman şair olunur." Birçok da örnek vermiştim. Sözgelimi Orhan Veli "Kapalıçarşı" şiiriyle, Edip Cansever "Masa da Masaymış ha!" şiiriyle uçmuştur. Genç şairlerden de Sunay Akın'a dikkat çekmek istemiştim. "Uçtu çocuk!" demiştim Sunay Akın için.
Sunay Akın'ın yazdığı tür şiir değiştirilmezse, yani aynı şairde değiştirilmezse tıkanmaya yazgılı bir tür. Ama onda tıkanmıyor. Şiirleri çoğaldıkça bende bir şaşırma duygusu yaratıyor. Bu da onun başka bir erdemi elbet. Her gün, düşünüyorum, yarın ne yapacak, ne diyecek diye.
Selahattin Batu yıllar önce Varlık dergisinde yazdığı bir yazıda bir "düşünce lirizmi" aradığını ileri sürmüştü. Bence yapamadı.
Düşünce lirizmi Sunay Akın'da

Ölü askerin miğferinden güvercine serin su içirten bir mizah, işte Sunay Akın'ın tavrı.
Gerçekten uçtu!
Dostlarla hep konuşmuşuzdur bunu.
Nereye gider Sunay Akın'ın şiiri? Tıkanır mı? Tıkanabilir. Tıkanmayabilir de ama. Kültürle sonsuzcana beslenmezse ölebilir bir şiir. Ama var olduğu ölçüde bu kadar karyokinez çoğalma olamaz. Aynı doğrultuda böylesine büyük çoğalma olamaz.
Yıkılır mı?
Yıkılabilir. Karyokinezi fazla kaldırmaz şiir.
Ama estetikte yıkılma değil, bir an ayakta kalma önemli,
Sunay Akın genç yaşında başardı bunu.
Kendine özgü bir yol açtı.
Tam güveniyor muyum ilerisine? Belirsiz görüyorum.
Bundan sonra ne yapacak, merak ediyorum. Aslında en güzel bir şey de bu değil mi?
Çok genç şair var iyi şiir yazan. Hele bizim günlere göre daha çok. Sunay'da bunlardan biri. Aslında Garip'le İkinci Yeni'yi birleştiren bir tavır içinde. Okuduğum her şiirini sevdim.
Rasyonel öğede de hüzün arayan bir şair.
Yarın ne olacak? Yapar, yapmaz. Bugüne dek yazdıkları yeter bence.
Japon hayku'larını Türkçe'de arıyor gibi de...
Düşünceye vurarak...
O matara, o miğfer, o su, o güvercin...
Daha ne diyeyim...
Zarı atıyorum.

Maki

Bir an önce görülsün
diye Akdeniz
Toroslar'da ağaçlar
hep çocuk
kalır

Davet

Dürüst olalım beyler
ilk adım sizden
sökün savaş gemilerinden
can simitlerini

Dağ Yolu

Benden kısadır boyun
bir köy otobüsünün
dağa tırmanması
gibi uzanırsın
dudaklarıma

katılmaz oldu nicedir yolumun
tozu dumanına

Tutuklu

Tutsak olacağını bilerek
yine bu sabah
demirparmaklıktan içeri
usulca sızdı
güneş

Yasaklanınca görüş gününde
çiçek getirilmesi
arka duvarın dibine
sarmaşık tohumu
ekmiş annem

Oysa el bile
sallayamamıştım ona
kuyrukta saatlerce bekleyip
doldurduğu içme suyunu
dökerken ardıma

Pencere

Kokusu mahalleye yayılsın
diye yaptığı yemeklerin
akşamüstleri
açık tutar penceresini
yeni gelin

Reklam

Boyadılar koca duvarı
rengarenk yazılarla doldurdular
elinde gazoz şişesiyle
bir de gülen kız resmi çizdiler
ağzı bir karış açık

Oysa duvarın dibinde
ağlıyordu sarmaşık

Nöbetçi

Ramazan Üren'e

Bıraktı mektubu Ayşe kız
kovuğuna ağacın
bir taş daha çaldı ırmak
ve çıngırağını sallayarak
yine koşuştu buzağı

Bağışla beni generalim
bekleyemedim bu dağı

Serçe

Ayak izleri
ki görülmez
kar kelimesinin
geçtiği her şiirde
yiyecek arayan
serçenin

Serçe Ve Kedi

I
Toprağın altından bağlanıyor
artık telefon telleri
ve bir telaş
yüreğini sarıyor serçelerin
gördükçe kedileri

II
Anlar mı serçelerin
neden göç etmediğini
sobanın kurulmasını
bekleyen
kedi

III
Yalnızca rüzgar gelir
ölü bir serçenin
cenaze törenine
ve usulca
kımıldatır tüylerini
kediden önce

Romatizma

Islak çamaşırlara
konan serçe
hemencecik kaç oradan
sen de yoksa annem
gibi hastalanıp
ölebilirsin

Hücum Emri

Kum taneciği
kaçtı diye gözüne
emir veren generalin
iki dakika daha
çok yaşadı insanları
o şanslı kentin

Çağdaş

Afiyetle yiyor
gökten düşen üç elmayı
apartmandaki çocuklar
annemin her gece anlattığı
öykülerin sonunda

Bana ise çöpleri kalıyor
evimiz çünkü bodrum katında

Gecekondu

Umut dolu
tarlakuşları
kentin kıyısına
hep gece
kondu

Miğfer

Yağmur sinmiş toprağa
usulca geceden
su içiyor göçmen kuş
ölü bir askerin
ters dönmüş miğferinden

Çok yaşamayı diliyor
siperlerin içinde
birbirine askerler
hapşırık sesi
beklemeden

korkulacak bir şey
olmazdı gözlerinde
belki ölmek
onca silah sesinden
kaçmasaydı kuş
telaşlı ve ürkek

Şehit

İstanbul'da bir şehir
hatları vapuruna
verildi adım
iki kıyı arasında
usanmadan dolaşır
her iskelede
seni ararım

Kız Kurusu

Pulsuz zarf gibisin
üstünde adresi
evde kaldın
n'aber kız
kulesi

Kuş Tüyü

Antene konan kuşun
şiirler yazılı
beyaz tüylerinde
belli ki konaklamış
demirparmaklıklı
bir pencere önünde

Bulut

Kestik artık umudu
yağmurdan
yürek biçimini
alsa da gökyüzündeki
küçük bulut

Dişi Kuş

Kuru bir ot
gibi yaşıyorum
gözlerden uzak
patika bir yolun
kıyısında

Tek suçum
sap olmamak
baltanın
kanlı oyunlarına

Ama yine de
umut dolu kalbim
belki bir dişi kuş
taşır beni diye
dạldaki yuvasına

Kırmızı

Sevgilim kızma sakın
ve lütfen yanlış anlama
kırmızı rujunu sürünce
paramın yetmediği
elma şekerleri
geliyor aklıma

Elişi

Savaş haberleriyle dolu
renkli gazete sayfasını
katlayıp bir çocuk üstüste
kesiyor özene bezene
elindeki makas ile

Ve insanlar oluşuyor kağıttan
tutuşmuşlar elele

Kömür

Yine bir kömür
kütürdedi sobada
kayıp bir madencinin
kalbi rastgeldi
atıverdi sıcak odada

Barış

Ekmek kırıntıları
serpiyorum cephede
kumtorbaları üstüne
su verirken
evinde generalim
kuşkonmaz çiçeğine

Noktalı Virgül

Virgül
hiç susmayan
bir davulun tokmağı
çağırır kelimeleri
kağıtlardaki düğüne

Nokta
tepeden inme
sonradan görme
son verir
yazının özgürlüğüne

Biraraya geldiklerinde
hemen çıkar üste
acımasız nokta
virgül ise gariban
boynu bükük
ezilir altta

Görülmüştür

Ne yak mektubun ucunu
ne sevgini sayfalar
dolusu dile getir
zarfı kapatırken yalnız
kuytu dudaklarını
çokça değdir

İşkence

Ne zaman elektrik verilse
bedenimin tek bir hücresine
aydınlanıyor yurdumun
lambasız bütün evleri

Ticaret

Çocuk hastanesinin
karşısındaki oyuncakçı
gün geçtikçe artan
kazancı için
şükreder Tanrı'ya

Yem satan ihtiyarın
yıllar önce kanatlarına
taş attığını bilmeden
her sabah aynı meydanda
toplanır güvercinler

Ve kitapçı tezgahının
en önüne sıralanır
bir şairin
öldükten sonra
bütün kitapları

Sevmek

Saçak altına sığınmış
göçmen kuşun
kartanecikleri arasında
düşen beyaz tüyünü de
görebilmek

işte
sevmek

Nicedir

Çarşafların arkasına
ıslak sutyenini
asar gibi nicedir
seviyorum
seni

Çocuk Ve Hüzün

I
Ne zaman bir çocuk ölse
gözü evlerinde
annesinin kavurduğu
helvada
kalır

II
Yoksul bir çocuk görsem
yağmur altında üşüyen
köprü olmak geçer
hiç değilse
içimden

III
Her akşamüstü oyuncakçı
camekânından
çocuk ellerinin
izlerini
siler

Beyaz

O siyahtı
kurşuna dizenler beyaz
silah sesinden
ürkerek gökyüzüne
uçuşan kuşlar
bembeyaz

Fahişe

İncitirim korkusuyla
yıkarken
nasıl da usulca
gezdirirdi ellerini
teninde annen

Biraraya

Eşit olmadığı
söylenir insanların
aynı boyda olmayan
beş parmağı gibi bir elin

Oysa uzanır
nice yorgun
emekçinin dudağı
su dolu
avucuma

Elimin
eşit olmayan
beş parmağının ucunu
getirince
biraraya

Çoban

Oybirliğiyle koyunlar
keçiyi seçer
kendilerine başkan
oysa sürünün başına
kurdun akrabası
köpeği koyar
çoban

Tornavida

Vidayla tutturuldukça
onca nükleer bomba
silahlanmaya karşı
tek umuttur
halkın elindeki
tornavida

Yüreğim

I
Yüreğim ıslaktır benim
kuytularda ağlamaktan
ve hafif uçuktur rengi
kurusun diye kaç kez
güneşe asılmaktan

II
Barış yüreğimde
çam kokulu bir orman
varsın konsun dallarına
savaş denilen
yaşlı ağaçkakan

III
Yüreğim
ilk şiirim

Cephede

Aslında ben daha güzel ölürdüm
arka bahçede askercilik oynarken
tahta tüfeğimle toprağa uzanır
annemin sesiyle doğrulurdum hemen
-Çabuk kalk üstün kirlenecek hınzır!

Yerdeyim yine bak anneciğim
n'olur kızma adımı çağır

Ayrılık

İki rayı gibiyiz
bir tren yolunun
yakın olması
neyi değiştirir
son istasyonun

Ozan

I
Yaşamı savunmaya
katılmaması ozanın
kendini mürekkep lekesi
sanması gibi
imzanın

II
Ne pipo
ne topsakal
yerde gördüğün
ekmek parçalarını
eğil ve al

III
Varsın hançerlensin
yurdumda
nice ozanın kalbi
bir çocuğun dökülen
süt dişleri gibi

Kanarya

Handan Ferhanoğlu'na

Yüzümdeki hüznün nedeni
dökülmesi değil saçlarımın
gün geçtikçe sesini
daha az dinlediğimden
mahalle berberindeki
kanaryanın

Ihlamur

Bıraktı zeytin dalını
beyaz güvercin
ansızın bastırınca yağmur
umudu kesmişti ki askerler
çamur içinde
çıkageldi bir serçe
gagasında ıhlamur

Dudak Payı

Çay bardağında
bırakılan dudak payı
kadar bile
uzak kalamam
gözlerine

Yakın olsun isterim
ellerime ellerin
yanında beton binaya
yaslanması gibi
köhne bir evin

Seni bir çivi
gibi çaktım
çünkü beynime
ve toplayıp
bütün kerpetenleri
attım denize

Heykel

Yalnızca ben bilirim
diktatör heykellerine
pislemek için
göç ettiğini
dünyadaki bütün
kuşların

Gözyaşı

Odunsuz bir sobanın
yanında titreyen
çocuğu görse yağmur
gözyaşlarını odaya
tavan arasındaki delikten
usulca bırakır

ORHON
MURAT
ARIBURNU
ŞİİR ÖDÜLÜ

makiler

sunay akın

Hiçbir zaman didaktik olmayan bir düşünce. Ve her zaman düşünce... Lirizme ve dünya sularına batırılmış bir düşünce... Budur gibi geliyor bana Sunay Akın'ın şiiri. ...O matara, o miğfer, o su, o güvercin... Daha ne diyeyim... Zarı atıyorum.

Cemal Süreya

ISBN 975 - 348 - 100 - 4